

వార్తావళి

దేశీయవార్తలు

- ఉత్తర హిందూస్థానమున యింకను భూకంపము కలుగుచున్నది 5
- వైస్రాయిలో సంప్రదించుట గూర్చి పండిత మార్కెట్టాగారి ప్రకటన 7
- భారతీయుల సభ్యుల గూర్చి జిన్నాగారి విన్నవము 10
- బర్మా విభజనముగూర్చి రంగూనలో నాయకుల ప్రకటనలు 5
- శ్రీ శ్రీ చల్లా శేషగిరిరావుగారి స్మారకదినముగ 26 వ తేదీ నిర్వహించబడెను 4
- విదేశీవార్తలు
- భారతీయ వైమానికమున మహామోహనంబునకు ప్రమాదము 7
- స్థానికవార్తలు
- వ్యాధానుక్రీడలు 8

ఆంధ్రపత్రిక

1934 సం. జనవరినెల 22-వ తేదీ సోమవారము

గ్రంథాలయముల ఆవశ్యకత

దేశమునందలి ప్రజలకు విజ్ఞానాభివృద్ధి కలుగుటకు సహాయము లగువాటిలో గ్రంథాలయములు ముఖ్యముగ పేర్కొనబడగలగినవి. విద్యమొనగెట్లు ప్రపంచము నందన్ని నాగరికదేశములలోను బాగుగా గ్రహించబడినది. పాశ్చాత్యదేశములలో గ్రంథాలయాభివృద్ధి ప్రజలను ప్రభుత్వమువారునుగూడ సత్సరికముగా తోడ్పడుచున్నారు. భువదేశములోగూడ గ్రంథాలయోద్యమమున కిప్పుడు చాల ప్రాముఖ్యత యొనగబడుచున్నది. మన దేశమునందు బరోడా సంస్థానమువారి విషయమున సర్వవిధముల ముందంజ వేయుచున్నాము. తక్కిన సంస్థానముల వారుగూడ వివిధమార్గము ననుసరించుట నరవరమై యున్నది. కనీసము ప్రాథమిక విద్య నభ్యసించినవారి కందరికిని గ్రంథాలయములవలన చాలమేలు కలుగగలదు. అందులకు బాల్యమును బాల్యమును ప్రాథమిక విద్య ఉచితముగాను నిర్వహించుచున్న గ్రంథాలయముల కర్తవ్యమై యున్నది. ప్రతి ప్రజలోను గూడ ప్రాథమిక పాఠశాల యును గ్రంథాలయమును విధిగా నుండవలెను. దేశభాషలో విద్య బోధింపబడవలెను. అప్పుడు ప్రాథమికవిద్య నభ్యసించినవారు జ్ఞానాభివృద్ధిని బడయుటకు గ్రంథాలయములు బాగుగా నుపయోగించుటకు తగిన దేశభాషగ్రంథములు గ్రంథాలయములలో లభించుటకు తగిన యేర్పాటులు జరుగవలెను. ఈ గ్రంథములు వ్యావహారికభాషలో అనగా మామూలు వాడుకమాటలలో నులభ్యమైనవి ప్రాయజవలెను. కులవిద్యలు వృత్తి విద్యలు చేతనములు మున్నగువాటిని సేర్పరచుటవారికి తోడ్పడగల గ్రంథములుగూడ నుండవలెను. నీతి మత రాజకీయ సాంఘిక విషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు గూడ నుండవలెను. గ్రంథాలయములలో వార్తా పత్రికలు గూడ నుండవలెను. ఈ గ్రంథములను పత్రికలను ప్రజలు ఉచితముగా బడయగలుగుచుండవలెను. ప్రతి గ్రామము నందును గ్రంథాలయము ప్రజలకు కూడలి స్థానముగా నుండవలెను. స్త్రీలును పురుషులునుగూడ విడివిడి పూర్తిగా నుపయోగించుకొనుటకు తగిన సౌకర్యములుండవలెను. వీటిని ప్రజలు

ఉపయోగించుటకు గట్టి ప్రచారము జరుగవలెను. ప్రజల సభికముగా నాకర్షించగల యేర్పాటు లన్నియును జరుగవలెను. ఆంధ్రదేశమునందు గూడ గ్రంథాలయము లెప్పుడు పోవుచున్నవనియు, భారతదేశమున గ్రంథాలయాభివృద్ధికి బరోడా సంస్థానము తరువాత ఆంధ్రదేశమే పేర్కొనబడగల యున్నదని నల్లూరులో 18 వ తేదీన జరిగిన ఆంధ్రబాల సరస్వతీ నిలయ తృతీయ వార్షికోత్సవ సంబంధమున గ్రంథాలయ ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుచు శ్రీ యుత మాగంటి బాపినిమూర్తు నుడివిరి. ఇది ఆంధ్రులు సంతసించదగిన విషయమే గాని యీ అభివృద్ధి చాలదనుట నిశ్చయము. ప్రతిగ్రామమునను విస్తారము శివాలయములతోపాటు యీ కారదాలయములు గూడ ముఖ్యముగా నుండవలెనని విషయమును ఎల్లవారును ముఖ్యముగా గుర్తించగలను. ఇప్పుడు కాకినాడలో శ్రీ యుత శేషవరపు రామదాసు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయసభ జరుగుచున్నది. ఈ సందర్భమున జరిగిన గ్రంథాలయ సేవక సభకు సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు లగు శ్రీ యుత శేషవరపు యోగా నంధరావు గారు గ్రంథాలయోద్యమాభివృద్ధికి ప్రత్యేకపత్రమైన భవిష్యత్తు కలదని సముఖము నూచనలు స్పష్టముగా కన్పించుచున్నవని నుడువులలో సత్సమునే వెల్లడించిరి. ఆంధ్రదేశమున శ్రీ పితృభక్తి మహారాజు వారు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి సర్వవిధముల తోడ్పడుచున్నారనుటకు వీరేర్పరచిన ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్ ప్రజలనిదర్శనము. విద్యార్థివివరణలయను జయపురాధిపతులు నగు శ్రీ విక్రమ్ జేవవర్మ సహకారాచార్యులు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు భూరి విరాళముల నొసగుచున్నారు. శ్రీ బాబ్బిలి మహారాజుగారు ప్రాధాన్యముగనుండి చాల సహాయపడుచున్నారు. స్వర్ణయులైన శ్రీ పోలవరం జమిందారుగారు తమ శివరత్నములతో భాషా సేవకే వినియోగించిరి. కవి పుం గవులగు శ్రీ తిరుపతి కవి ప్రముఖులను ఆదరించిరి. వీరి చేరిటనే యిప్పుడు కాకినాడలో నొక గ్రంథాలయము నడుపబడుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందు గల మహారాజులు జమిందారులు భూస్వాములు ధనికులు మున్నగు వారందరును గ్రంథాలయాభివృద్ధికి కృతచంచన లేకుండ తోడ్పడవలెను. దేశమునందలి ప్రజలకు ఉచితగ్రంథాలయములను విస్తారముగా నెలకొల్పటకు అభిభారత గ్రంథాలయ సంఘము వారు పూనుకొనిరి గాన ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసంఘమువారు గూడ వారి సహాయమును బడయదగినను. జెబవాడలో శ్రీ యుత అయ్యగారి సేకటరము ఇయ్యగారు సూరి వేంకట సరసింహ శాస్త్రిగారు మున్నగువారు పెక్కువత్సరములనుండి గ్రంథాలయాభివృద్ధికి చాలశ్రద్ధ బూనియున్నారు. వీరు జెబవాడలో సేర్పరచిన రామమోహన గ్రంథాలయము వీరి సేవకు తార్కాణము. ఇటీవల నీ గ్రంథాలయ సంఘమున వివాదము కలుగుట చాల సంభావ్యము. భగవదనుగ్రహము త్వరలోనే మరల సర్వోన్నతము కలుగుగాక. ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయాభివృద్ధిని ముఖ్యము పనిచేయుచున్నవారికి ఆంధ్రులందరును సర్వవిధముల తోడ్పడగలరని నమ్మదము. ఖడ్గరును స్వదేశీవస్తువులను దేశీయ అధికముగా నుపయోగించుటకు ఖడ్గరు స్వదేశీ ప్రదర్శనము లేటలు నవనరమో గ్రంథాలయముల వలన కలుగునట్టి గొప్ప లాభమును ప్రజలు బాగుగా గ్రహించగలుగుటకు గ్రంథాలయసభలను ప్రదర్శనములును గూడ నటవలె అవసరము. కాకినాడ

సభలో శ్రీ యుతలు రామదాసు పంతులు, ప్రకాశరావు పంతులు, యూతగిరి లక్ష్మీవేంకటరమణ గాంగులు నల్లూరిలో దేశభక్తి కొండా వేంకటస్వయ్య పంతులు, మాగంటి బాపినిమూర్తు, గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు, గ్రంథాలయముల ప్రభుజనమునుగూర్చి తెలిపిన విషయములు ముఖ్యముగా గమనించదగి యున్నవి. ప్రజలలో గ్రంథాలయములను మానక పెరుగుచున్నదనుట కీసభలను ప్రదర్శనములును ముఖ్య నిదర్శనములు. మదరాసు గ్రంథాలయముల బిల్లు సర్వజనసమ్మతము లగు గ్రంథాలయములను రాష్ట్రమునందలిను నెలకొల్పివట్టణములలోను గ్రామములలోను గ్రంథాలయముల నభివృద్ధి నొందించుట కిట్టి ఉద్దేశ్యముననే సభి తెలుపబడెను. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము గ్రంథాలయాధికారి ఎన్. ఆర్. రంగనాథముగారు వెనుకజేసిన సూచనలపైనే ఆధారపడి ఈ బిల్లు సిద్ధపరచబడినది. రంగనాథముగారి మాతృకలోని ముఖ్యవిషయము లందులో కనిపించుచుండుట విచిత్రమగుచున్నది. ఈలోకములను సూచించుచు భారతగ్రంథాలయసంఘాధ్యక్షుడు డా. వి. శివరాంగా రొకసవరణనుగూడ నిటీవల చేసియుండిరి గాని అదిగూడ సంతలాభకారి గనుడియుండలేదు. స్థానిక గ్రంథాలయాధికారి తన పరిశీలనకంద నున్న ప్రాంతములో గ్రంథాలయము లధికముగా సేర్పరచుట సర్వవిధముల ప్రయత్నింపవలెను. గ్రంథాలయాధికారి సమకూర్చిన మొత్తములో సగము మొత్తమునకు తక్కువగానిధనమును స్థానిక ప్రభుత్వము వారు గ్రంథాలయాధికారి చేర్చిన మొత్తమునకు కలుపుచుండవలెనని రంగనాథంగారు సూచించియుండిరి. ఈబిల్లులో నిట్టి యేర్పాటులేవియును కనబడవు. ఇట్లు పై క్రొత్తగా గ్రంథాలయముల సేర్పరచుటకు ఇప్పుడున్న గ్రంథాలయములకు ధనసహాయము చేయుటకు దొరతనము వారికి గాని వా రేర్పరచునట్టి సంఘము లకుగాని మెట్టిభాగ్యతయును ఈబిల్లులో సూచించబడి యుండలేదు. దొరతనము వారునా వా రేర్పరచిన సంఘములవారు ధనసహాయము చేయుట కిట్టిబిల్లులో నెట్టిభాగ్యతయును సూచించుటయే గాక “గ్రంథాలయములలో గ్రంథములను పరిశీలించుటకును గ్రంథాలయములకు పంపించుటకును స్థానిక గ్రంథాలయాధికారి ఉపనిబంధనలను చేయుటకు దీనిలో సహకార మేర్పరచబడెను. తమ అధ్యక్షుల సన్మానమున శ్రీ యుత రామదాసు పంతులుగారు సూచించినట్లు వెదికి చాలనిరపాదు కరముగా కనబడుచున్న ఈ అధికారము గలవా రిట్టి అధికారమును దుర్వినియోగము చేయుట కెన్నియో అవకాశములు కలవన దేశీయులు గ్రహించజాలక పోరు. అట్టి అధికారులు రాజకీయ వాద్యమును మాత్రమే గాక జాతీయ వాద్యమునుగూడ పూర్తిగా నిషేధించగలుగుదురు. ఖడ్గరును ప్రోత్సహించుట, అలాపాపడంబడికను నిరసించుట మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన గ్రంథముల కప్పుడు గ్రంథాలయములలో తావుండదు. గాంధీజీలను ఖడ్గరు దుస్తులను ధరించినవారు గ్రంథాలయములకు రాగూడదని నిబంధనలను చేయుట వీరికి సులభమగును. ఇప్పుడు గూడ గ్రామములలోని గ్రంథాలయములనుగూర్చి మండిపెట్టినాశాధికారుల కెట్టి అధికారము గలదో అట్టి అధికారము తాదేదారులకును గూడ కలదని రామదాసు పంతులుగారు వెల్లడించి యున్నారు. ఇది ముఖ్యముగా గమనించదగిన విషయము. ఈ నిబంధనల నుల్లంఘించినవారికి శిక్ష వేయుటకు గూడ నీటిల్లులో సహకారము కలదు.

ఇప్పుడు మున్సిపాలిటీలు తాలూకా బోర్డులు గ్రామపంచాయితీలు మున్నగు స్థానికసంస్థలు గ్రంథాలయముల సేర్పరచి పోషించుట కధికారమును కలిగి యున్నవి. ఈ స్థానిక సంఘములపైని స్థానికసంఘముల ఇన్స్పెక్టరుకును స్థానిక ప్రభుత్వ శాఖమంత్రికిని అధికారము కలదు. అట్టివో నిరంతరం పోవుచున్న అధికారమును కోరుటకు మా కెట్టి అవసరమును కనబడదు. ఈ బిల్లు ప్రకారము రాష్ట్రీయ సంఘము స్థానికసంఘములు ప్రాంతీయసంఘములు సంయుక్త సంఘములు మున్నగునెన్నియో యేర్పడగలవు. దీనిని బట్టి చూచినచో రామదాసుగారు తెలిపినట్లు గ్రంథాలయముల సంఖ్యకంటె పరిశీలక సంఘముల సంఖ్యయే అధికమగునట్లు కనబడుచున్నది. క్రొత్తగా గ్రంథాలయముల కైర్పరచు గ్రంథాలయ శాఖయను ఏర్పరచ బడవలెను. స్థానిక సంఘముల కెట్టి అవకాశమున్నట్లును దోచుచున్న ఈ శాఖయొక్కయు, ఉద్యోగుల యొక్కయు వ్యయమునకు క్రొత్తపన్ను గూడ విధించబడును. ఇదివరకే పన్నులచే క్రొత్తపన్నును విధించుట దుర్భరమే యగును. ప్రారంభవిద్యను ఉచితముగను నిర్వహించుట వ్యాపించి జేయవలెనని ప్రజలు కోరుచుండ, గ్రామములలోని బిడసాదలకు జ్ఞానాభివృద్ధికి సహాయములగు గ్రంథాలయముల విషయమున పన్ను విధింపవలెనని సూచించుట చాల అత్యవసరము. దేశమునందలి ప్రజలలో 100 కి 10 మందియైనను అక్షరజ్ఞులము కలవారు లేరని స్పష్టమునుండ, నిపుడు క్రొత్తగా దీనిని గూర్చి విచారణ చేయవలె. ననుట మిక్కిలి అసంభవమున వ్యయములను పని చేసకరమైన గాన దీనిని గూర్చి కాకినాడలో జరుగుచున్న 18 వ ఆంధ్ర గ్రంథాలయ సభలో సభవారు తమ అనుభూతి స్పష్టముగా వెల్లడించుటయే గాక లాభకరము లగు సూచనలను చేయుట గూడ ప్రధాన కర్తవ్యమై యున్నది. దేశమున ఉచిత ప్రాథమిక విద్యకాలమును ఉచితగ్రంథాలయములను నెలకొందిగా సేర్పరచవలెను. దేశమునందు విద్య సార్వత్రికముకావలెను, ప్రజలకు రాజకీయ పరిజ్ఞానము కలుగవలెను. మూఢవిశ్వాసములును అజ్ఞానమును తొలగవలెను. స్వరాజ్యము శీఘ్రముగా లభించుట కిది అవశ్యక కర్తవ్యము గావున నిందులకు నిరోధకము లగు బిల్లులను ఏర్పాటులను దేశీయులు ఏకగ్రీవముగా ఖండింపక తప్పదని విషయమును గుర్తించుటగాక.

రెతుల దుస్థితి ప్రస్తుతము దేశమున రైతులు చాల దుస్థితిలో నున్నారనుటకు దొరతనము వారు రైతులకు చేయదలచినసహాయము చాల తక్కువగానున్నదని అన్ని వోల్లుల రైతులు సభలను చేసి ఆందోళన మొనరించుచుండుట ముఖ్యనిదర్శనము. ఆంధ్రభీష్ములు న్యాయశాస్త్రమున బాగుగా నుండినవారు సూచించినట్లు దీనినిగూర్చి ప్రజలరమమునాందోళనమునుజరుపుట ముఖ్యపరమై యున్నది. రైతులకున్నట్టి తిని గూర్చి వెనుక ఆర్. సి. దత్తుగారు చేసిన ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు అప్పుడు రాజకీయనిగా నుండిన కర్షణ ప్రభువు దొరతనమువారు రైతులపట్ల చాల ఉదారమగు పద్ధతి అనుసరించుచున్నారని తెలిసిరి. రైతులు చెల్లించవలసిన పన్నులు మున్నగు ఖర్చులన్నియును సిన పన్నులు మున్నగు ఖర్చులన్నియును పోనీ, వారు సుఖజీవనము జరుపుటకు తగినంతధనము మిగులునట్లు దొరతనము వారు శ్రద్ధగా చూచుచున్నారని అని కర్షణ ప్రభువు తెలియించెను. “నీటిలు మొంటు రెక్కల ప్రకారము తమకు రావలసిన మొత్తమును సమాలుచేయుటయే దొరతనమువారి కర్తవ్యముగాని అటుల పన్నులు చేయుట వలన రైతు జీవనము చేయుటకు యేమైన మిగులునా లేదా యని అలోచించుట దొరతనమువారి పని కాదని మదరాసు దొరతనమువారు

దొరతనమువారి ఆదాయమునకు గూడ మూలాధారము. వ్యవసాయము రైతులపై నాధారపడియున్నది గాన రైతులు సంతృప్తికే నుఖజీవనము చేయనట్లు చూచుట దొరతనమువారికి ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. మన్నా రుగుడిమరాసీదారులసభ కధ్యక్షత వహించిన టి. ఆర్. వేంకటరామశాస్త్రిగారు తెలిపినట్లు రైతుల కసంతృప్తి కలిగించుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమగు విషయమని దొరతనమువారు ఇచ్చడైన గుర్తించి తమవద్ద తిని మార్చుకొనుట లాభకరము. శ్రీ శ్రీ చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారి స్మారకదినము “ఈ నెల 26 వ తేదీ శుక్రవారము నాడు శేషగిరిరావుగారు మృతి నొందిన పదవర్షం. అది పవిత్రమగు ఏకాదశి దినము గాన అనాడు ఉదయము ఆంధ్రదేశమున ప్రతిగ్రామమునను దేశీయులందరును వారి ఆత్మశాంతికారకు ధర్మోదకములను నడవలెను. సాయంకాలము సానుభూతిసభలను జరుపవలెను.” అని శ్రీయుతలు దేశభక్తికొండ వెంకటస్వయ్యపంతులు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, మాడభూషి, వేదాంతం నరసింహాచారి, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణపంతులు, మద్ది వేంకటస్వయ్య, కొల్లి నరసరాజయ్య చౌదరి, చట్టి దుర్గయ్య, న్యాయశాస్త్ర నారాయణరావు, నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీనరసింహారావు, జి. వి. పుష్పయ్య శాస్త్రి, శీరం వెంకటసుబ్బారావు, మేకాకోటిరెడ్డి ఉమ్మడి వేంకట పున్నయ్య గార్లు మున్నగు ఆంధ్రనాయకులు గుంటూరునుండి చేసిన విజ్ఞప్తి వేగవంత ప్రకటించబడినది గాన ఆంధ్రదేశీయులందరును శేషగిరిరావుపంతులుగారిపట్ల తమకున్న కృతఘాతమును వారు చేసిన సేవలకు కృత్యతనము వెల్లడించుటకు ఆనాడు మనఃపూర్వకముగా నివేదిత కార్యములలో పాల్గొనగలరని నమ్ముచున్నాము.

వార్తలు - విశేషములు

బొంబాయిలో రెనినదినము గిర్జాంగారు యూనియనువారు నిన్న రెనినదినము సందర్భమున మూడవసారి జరిగిరి.

బర్మా విమోచనముకొనెను బర్మా విమోచనము రివిలెను ఆ సుపేరిట నికంఫలము లిరుపాదల మూలధనముకొరంగానో సేర్పరచబడెను.

కాశ్మీర ప్రభుదంపతులారాక ఫిల్లూర్ లు కాలిఫోర్నియా భార్య, మహిలంధర్మ, కష్టమే కేగి గాన 19 వ తేదీన సెమి కరవర్చిరి. గవర్నరుగారి కిరీటాభరణము వారు.

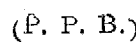
సెంట్రల్ కాలనకుమిటి ఈ కుమిటి 25 వ తేదీ బొంబాయిలో జరుగను, అధిక బొంబాయి గవర్నరు, సర్ రిచర్డ్ బాక్స్, నిజమరాసాచారిగారు మున్నగు వారు కన్పించు.

మహాత్ములకు సూచన మహాత్ములకు పాఠశాలలో లభించుచున్నదనుట. శాంతిభాగమున కలూరు మున్నగు ప్రజలలో కుటుంబంల పద్ధతివారి సహాయము ముగించుట దీనినిగూర్చి గవర్నరుగారు సూచించుచున్నారు. (మదరాసు) ప్రాసిరి.

అమెరికా బొంబాయిరాక సాలసెగారును ఆంధ్రభార్యయను అమెరికా సుందీ కంగూన కన్పించిరి. వీరు ఆరంభకేము కావమమును స్వీకరించిరి. వీరు బర్మాలలో నుండి బొంబాయి వ్యాప్తి పనిచేయుచున్నార.

అలహాబాదు రేటుచేయదలసినదాక్షర సరసరాస అక్షరాగారి అధ్యక్షులకంద అలహాబాదులో ముగిసిన రేటు (టాక్సు) చేయదలసినదని జరిగినది. అలహాబాదులో నుండి ప్రభుత్వకార్యాలయముల ఓరియంటల్ ప్రెస్ యొక్క కంపెనీ కార్యాలయము వడు సీరు కార్యాలయము సింగరు సాయుధ మెట్లను కంపెనీ కార్యాలయము మున్నగునవి లక్ష్మీకుమార్తెయే బయటపెట్టా ముగిసిపోటివారు ఇంటివల్లను నీటిపన్నులను చెల్లించుట చాల అనుచితము. ముగిసిపోటివారు ధనమును దుర్వినియోగము చేయుచున్నారు. అను తీర్మానము లామోదించబడెను.

హిందూ మహాసభ

(P. R. B)

(P. P. B.

WESTERN WATCH CO.,
Post Box No. 6780, CALCUTTA.